

Veelgestelde vragen

Luxemburg, 8 oktober 2019

Jaarverslag 2018 – Veelgestelde vragen

1. Wat is de rol van de Europese Rekenkamer met betrekking tot de EU-begroting?

Elk jaar **controleren wij de EU-rekeningen en geven we een oordeel** over twee vragen: of de rekeningen nauwkeurig en betrouwbaar zijn, en of de EU-begroting overeenkomstig de regels is uitgegeven.

Dit vormt de basis van onze **betrouwbaarheidsverklaring**, die we op grond van artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) over moeten leggen aan het Europees Parlement en de Raad.

In 2018 bedroegen de EU-uitgaven in totaal 156,7 miljard EUR.

2. Heeft de Europese Rekenkamer de rekeningen over 2018 goedgekeurd?

Ja.

Wij hebben de rekeningen over 2018 goedgekeurd als zijnde betrouwbaar (een “goedkeurend oordeel” gegeven), zoals wij dat sinds 2007 voor ieder begrotingsjaar hebben gedaan. We concluderen dat de rekeningen over 2018 de financiële situatie van de EU en haar resultaten over het jaar op alle materiële punten getrouw weergeven.

Naast ons oordeel over de rekeningen moeten wij – op basis van ons controlewerk – een oordeel geven over de vraag of de onderliggende betalingen werden verricht overeenkomstig de EU-regels. Het geschatte foutenpercentage voor betalingen vertoont de afgelopen jaren een voortdurende verbetering: 2015: 3,8 %, 2016: 3,1 %, 2017: 2,4 %, 2018: 2,6 %. Bovendien bevatte in 2018 een aanzienlijk deel van de gecontroleerde uitgaven — voornamelijk op rechten gebaseerde betalingen — geen fouten van materieel belang.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Daarom gaven we voor het derde achtereenvolgende jaar een **verklaring met beperking** af voor de betalingen in 2018. Tot drie jaar geleden was ons oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven sinds 1994 elk jaar nog afkeurend.

3. Wat is een “goedkeurend/afkeurend oordeel” en een “oordeel met beperking”?

Een “**goedkeurend**” oordeel betekent dat de cijfers een getrouw beeld geven en in overeenstemming zijn met de regels voor financiële verslaglegging en financieel beheer.

Een oordeel “**met beperking**” houdt in dat de controleurs geen goedkeurend oordeel kunnen afgeven, maar dat de vastgestelde problemen geen diepgaande invloed hebben, ofwel niet aanwezig zijn in de gehele populatie.

Een “**afkeurend**” oordeel duidt op wijdverbreide problemen.

4. Wat is een “materieel foutenpercentage”?

Deze auditterm duidt op het niveau waaronder **fouten niet worden geacht significante gevolgen te hebben**. Een “materieel” foutenpercentage is een foutenpercentage waardoor het besluit van de beoogde gebruiker van het controleverslag waarschijnlijk wordt beïnvloed. Wijzelf en de Europese Commissie hanteren beide een drempel van 2 % om het materieel belang vast te stellen.

5. Wat zijn “op rechten gebaseerde betalingen” en “betalingen ter vergoeding van kosten”?

Op rechten gebaseerde betalingen zijn gebaseerd op de vervulling van bepaalde (minder complexe) voorwaarden door begunstigden. Dergelijke betalingen omvatten bijvoorbeeld rechtstreekse steun voor landbouwers (in het kader van uitgaven voor “Natuurlijke hulpbronnen”), beurzen voor studenten en onderzoekers (in het kader van uitgaven voor “Concurrentievermogen”), en salarissen en pensioenen voor EU-ambtenaren (in het kader van “Administratie”).

Betalings ter vergoeding van kosten worden verricht wanneer de EU subsidiabele kosten vergoedt die zijn gemaakt voor subsidiabele activiteiten (waarvoor complexere regels gelden). Dergelijke betalingen worden bijvoorbeeld verricht voor onderzoeksprojecten (in het kader van uitgaven voor “Concurrentievermogen”), investeringen in regionale en plattelandsontwikkeling (gedekt door uitgaven in het kader van “Cohesie” en “Natuurlijke hulpbronnen”) en ontwikkelingshulpprojecten (in het kader van “Europa als wereldspeler”).

6. Is het financieel beheer in de EU aan het verbeteren?

Ja.

Het geschatte foutenpercentage voor betalingen vertoont de afgelopen jaren een voortdurende verbetering, van 4,4 % in 2014 tot 2,6 % in 2018. Bovendien bevatte in 2018 ongeveer de helft van de onderzochte uitgaven geen materieel foutenpercentage. Bij onze

controles hebben wij de afgelopen jaren ook vastgesteld dat de interne controles bij de Commissie en in de lidstaten aanmerkelijk zijn versterkt.

7. Het geschatte foutenpercentage bedraagt echter nog steeds 2,6 %. Wat houdt dat in?

Het percentage 2,6 % is een schatting van het **geldbedrag dat niet had mogen worden betaald** uit de EU-begroting, omdat het niet overeenkomstig de EU-regels werd gebruikt, en dus ook niet beantwoordt aan de bedoeling die de Raad en het Parlement hadden met de betrokken EU-wetgeving of aan de specifieke nationale wetgeving in de lidstaten.

Typische fouten betreffen onder meer betalingen aan niet in aanmerking komende begunstigden, voor niet-subsidiabele projecten, of voor aankopen van diensten, goederen of voor investeringen waarbij de regels voor overheidsopdrachten niet behoorlijk werden toegepast.

8. Houdt dat in dat 2,6 % van het EU-geld is verspild?

Nee.

Deze benadering kan misleidend zijn omdat er een belangrijk verschil is tussen een “fout” en “verspilling”. Bij onze toetsing gaan wij na of het EU-geld overeenkomstig de regels is besteed, of de in rekening gebrachte kosten naar behoren zijn berekend en of er aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden is voldaan. Dit is wat het percentage 2,6 % inhoudt.

Sommige fouten hebben te maken met betalingen die niet aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden voldeden. Zo constateerden we dat in de subsidiabiliteitsregels voor een operationeel programma in een lidstaat de voorwaarde was opgenomen dat er geen EU-subsidie mag worden gebruikt als een andere entiteit dezelfde soort bedrijfsactiviteit op dezelfde locatie uitvoert. Omdat één begunstigde, een jurist, zijn bedrijf in hetzelfde gebouw als een andere juridische onderneming had ondergebracht, kwam het project niet voor cofinanciering in aanmerking.

In deze gevallen hadden de EU-middelen wellicht nog steeds enige positieve impact en leverden zij enig voordeel op, al voldeden de begunstigden niet aan alle voorwaarden voor de gebruikmaking ervan. Anderzijds kunnen bepaalde wettige en regelmatige uitgaven toch een verspilling zijn, bijvoorbeeld wanneer er haveninfrastructuur wordt aangelegd zonder dat er naar behoren rekening wordt gehouden met toekomstige vrachtniveaus.

9. Hoe ontstaan fouten?

Fouten ontstaan wanneer mensen of organisaties **zich niet houden aan de regels** bij het aanvragen van EU-financiering. Om in aanmerking te komen voor EU-financiering moeten zij enkele specifieke EU-regels en, in veel gevallen, ook nationale regels in acht nemen. Deze regels bestaan om ervoor te zorgen dat de uitgaven niet nadelig zijn voor de werking van de

interne markt (bv. aanbestedingsregels en staatssteunregels) en dat de uitgaven stroken met het door de Raad en het Parlement beoogde doel.

Fouten ontstaan wanneer deze **regels worden overtreden**, bijvoorbeeld wanneer landbouwers een onjuiste landbouwoppervlakte declareren, projectontwikkelaars zich niet aan openbare aanbestedingsregels houden of onderzoekscentra vergoedingen aanvragen voor kosten die niet aan door de EU gefinancierde projecten zijn verbonden. In één geval dat we onderzochten, had een klein bedrijf in de gezondheidszorg dat voor de eerste keer deelnam aan een EU-project bijvoorbeeld een onjuiste methode gehanteerd om de personeelskosten te berekenen volgens de regels voor EU-onderzoeksfinanciering. In een ander geval hadden landbouwers die beweerden onafhankelijke bedrijven te exploiteren, subsidies ontvangen voor de bouw van een varkensstal in het kader van een maatregel om de ontwikkeling van kleine en middelgrote landbouwbedrijven te ondersteunen. We stelden echter vast dat zij aandelen bezaten in een familiebedrijf dat op dezelfde locatie werd geëxploiteerd en te groot was voor subsidieverlening aan deze landbouwers.

Het Jaarverslag 2018 geeft meer voorbeelden van fouten die werden aangetroffen tijdens onze controles.

10. Betreffen fouten gevallen van fraude?

In het overgrote deel van de gevallen niet.

Fraude is een opzettelijk misleidende handeling om voordeel te behalen. Hoewel het moeilijk kan zijn gevallen van fraude vast te stellen tijdens de standaardcontroleprocedures, constateren wij elk jaar bij onze controletests een aantal vermoedelijke fraudegevallen.

In 2018 troffen wij in ongeveer 700 gecontroleerde verrichtingen 9 gevallen (13 in 2017) van vermoedelijke fraude aan. Al deze gevallen worden gemeld aan OLAF, het Europees Bureau voor fraudebestrijding, dat onderzoek doet en hieraan voor zover nodig follow-up geeft in samenwerking met de autoriteiten van de lidstaten.

11. Zowel de Commissie als de lidstaten hebben de macht om fouten te voorkomen en te corrigeren wanneer deze optreden. Wat is de impact hiervan op het foutenpercentage?

Over het algemeen hadden corrigerende maatregelen door de autoriteiten in de lidstaten en de Commissie een positieve invloed op het geschatte foutenpercentage.

Indien de Commissie, de autoriteiten van de lidstaten of de onafhankelijke controleurs alle hen ter beschikking staande informatie hadden benut, hadden zij echter een aanzienlijk deel van de fouten kunnen voorkomen — of ontdekken en corrigeren — voordat de desbetreffende betalingen werden gedaan.

Indien deze informatie was benut, zou het geschatte foutenpercentage in 2018 bijvoorbeeld onder de materialiteitsdrempel van 2 % voor de totale uitgaven in het kader van “Natuurlijke hulpbronnen” zijn gebleven. Wij zijn van mening dat dit aantoont dat de bestaande controles adequaat zijn, maar dat zij naar behoren moeten worden uitgevoerd.

12. U zei dat de ERK overstapt op een nieuwe “single audit”-benadering. Wat heeft u voor 2018 anders aangepakt?

Het begrotingsjaar 2017 was het eerste jaar waarin voor een aanzienlijk deel van de uitgaven op alle terreinen van de EU-begroting de **nieuwe regels** zijn gevolgd die van toepassing zijn op het meerjarig financieel kader 2014-2020 (MFK). Door de interne controles bij de Commissie en in de lidstaten kunnen we nu beter gebruikmaken van hun werk wanneer we nagaan of de uitgaven regelmatig zijn.

We willen een **op een attestopdracht gebaseerde aanpak** gaan hanteren voor onze hele betrouwbaarheidsverklaring, wat betekent dat we ons controleoordeel op de (beheers- en controle)verklaring van de Commissie zouden baseren.

Voor 2017 en 2018 hebben de controleurs deze nieuwe aanpak in het kader van een proefproject uitgetest op het terrein van “Cohesie”. Uit het proefproject is duidelijker gebleken waar tekortkomingen blijven bestaan, zowel bij de Europese Commissie als in de lidstaten, zodat we de verantwoording beter kunnen bevorderen en het beheer van de EU-financiën verder kunnen verbeteren.

We merken op dat de raming voor 2018 van de Commissie inzake de regelmatigheid van de uitgaven onder onze bandbreedte ligt, terwijl haar resultaten voor “Concurrentievermogen” en “Natuurlijke hulpbronnen” nauw bij de onze aansluiten.

Naar aanleiding van dit proefproject willen we **de test uitbreiden** naar andere uitgaventerreinen, maar om verdere vooruitgang te boeken, is de inzet van de Commissie en ook samenwerking nodig.

Het Jaarverslag 2018, inclusief de PERSMAP, is in 23 EU-talen beschikbaar op www.eca.europa.eu